



Betreft: Opinieronde 1

Datum: woensdag, 6 april 2011

Tijd: 17.00 - 18.00 uur

Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis, Visarenddreef 1 in Lelystad

Aanwezig zijn:

De heer J.N.J. Appelman (voorzitter), mevrouw I. van Hooff (VVD), de heren J. Lodders (VVD), H.W.E. van Vliet (VVD), A.Manar (PvdA), J.J.T.M. van den Donk (PvdA) en C.A. Jansen (PVV), mevrouw C.J. Schotman (CDA), de heren E.P. Vels (CDA), H. van Ravenzwaaij (SP), E.F. Kunst (D66), J.E. Geersing (ChristenUnie), S. Miske (GroenLinks), J. de Borst (SGP) en D. Rensema (50PLUS), mevrouw M.C. Bax (PvdD), mevrouw M.J. Rottschäfer (PvdD) en de heer S. Jokhan (adjunct-griffier).

Ook aanwezig is:

Lid gedeputeerde Staten: mevrouw A.E. Blik-de Jong

Afwezig zijn:

Geen afmeldingen.

1. Mededelingen en rondvraag

Er zijn geen mededelingen of vragen voor de rondvraag.

2. Ontwerp-Structuurvisie Werklocaties Flevoland 2011

De voorzitter deelt mee, dat gedeputeerde Blik tijdens deze vergadering portefeuillehouder Greiner vervangt. Hij merkt op, dat de Visie Werklocaties Flevoland als achtergrondnotitie bijgevoegd zal worden, maar zelf niet de inspraak ingaat.

Eerste termijn

De PvdA vindt het een goede notitie. Zij vindt het belangrijk dat er ruimte is om af te wijken van het TM-scenario. Omdat de werkgelegenheidsgraad in een aantal gemeenten nog steeds onder de maat is, zullen er bedrijventerreinen bij moeten komen, hetgeen mogelijk leidt tot een overschot ten opzichte van wat de markt nu vraagt. Het is ook belangrijk om een balans te blijven zoeken tussen ruimtegebruik en de kosten voor de gemeenschap. Flevoland moet waken voor gemeenten die zich rijk rekenen en zal die gemeenten ook op de realiteit moeten blijven wijzen. De partij vindt dat alle bedrijventerreinen duurzaam moeten zijn en niet alleen de nieuwe. Zij wil nader geïnformeerd worden over de SER-ladder. Regio's moeten onderling afspraken maken over werkgelegenheid. De eerste vraag uit de notitie beantwoordt de partij bevestigend. Bij vraag 2 merkt zij op, dat het belangrijk is om enige flexibiliteit te behouden en met verstand te werk te gaan. Het onderzoek van vraag 3 vindt zij de moeite waard. Als de hiervoor door de partij genoemde punten in de Structuurvisie verwerkt worden, kan zij met vraag 4 instemmen.

GroenLinks is blij met de aandacht voor de kans op overschot. De toepassing van de SER-ladder in het Omgevingsplan is dan ook een belangrijke stap. De vraag moet op het aanbod afgestemd worden en de partij wil daarom extra aandacht voor de bestaande locaties. Gevestigde bedrijven zijn gebaat bij een goede bereikbaarheid en een goed perspectief voor bedrijfsontwikkeling. Samen met de Flevolandse gemeenten en bedrijven ligt hier een uitdaging om de kwaliteit van bestaande bedrijventerreinen op peil te houden en waar nodig te verbeteren. De partij vindt net als de PvdA dat verduurzaming ook geldt voor de bestaande terreinen. Bij nieuwe terreinen is het vooral belangrijk om de energievraag te beperken en ze moeten zoveel mogelijk klimaatneutraal worden aangelegd. De vragen 1 tot en met 3 kan zij bevestigend beantwoorden. Bij vraag 4 plaatst zij de zojuist genoemde kanttekeningen over duurzaamheid, toepassing van de SER-ladder en het voorkomen van te snelle veroudering van bestaande bedrijventerreinen.

De SGP heeft een dubbel gevoel: Aan de ene kant is Flevoland verplicht om na te denken over de inrichting van de provincie op de lange termijn, aan de andere kant is zij van mening dat de toekomst niet in



mensenhanden ligt. Zij vindt dat er niet alleen gestuurd moet worden op kwantiteit, maar dat er ook kaders gesteld moeten worden aan de kwaliteit en vraagt de portefeuillehouder om daarop met een visie te komen. Op basis van de stukken concludeert de partij, dat behoudens de kantorenmarkt, Flevoland tot 2030 geen nieuwe ontwikkelingen hoeft te initiëren. Voor wat betreft de kantorenmarkt vindt zij de genoemde 27 m2 per gebruiker geen toekomstbestendige waarde: door nieuwe ontwikkelingen zal dit ruimtegebruik dalen. Zij ondersteunt het instrument van monitoring om de informele werklocaties te gaan beschouwen. Jammer vindt zij het dat bij de bestaande bedrijventerreinen organisatie, financiering en het uitvoeringsprogramma buiten beschouwing blijven; alleen prioritering biedt onvoldoende grip op de uitvoering. Dit hoofdstuk moet verder geconcretiseerd worden, inclusief een kwaliteitsvisie. Ten aanzien van het ruimtelijk spoor juicht zij het monitoren toe om een vinger aan de pols te houden.

De SP heeft in het verleden regelmatig aandacht gevraagd voor revitalisering van bedrijventerreinen. Zij is blij dat de SER-ladder in het stuk prominent aanwezig is en dat de provincie haar regierol wil nemen. Zij gaat er vanuit dat de provincie ook in het kader van de GVV's scherp op zal letten. De partij is terughoudend voor wat betreft de informele werklocaties; zit er bijvoorbeeld een grens aan? Aandacht is vereist voor het OV; zij mist deze bij de eventuele ontwikkeling van industrieterreinen. De vragen kan zij bevestigend beantwoorden, buiten de opmerking over de informele werklocaties.

De PVV is positief over het stuk, maar benadrukt dat bestaande bedrijventerreinen aandacht nodig hebben om verpaupering te voorkomen. Natuurlijk moeten er voldoende mogelijkheden zijn voor het bedrijfsleven, maar bouwen voor leegstand moet voorkomen worden. De partij vindt dat duurzaamheid niet kostenverhogend mag zijn. De gestelde vragen kan zij bevestigend beantwoorden. Wat zij nog mist, is dat gemeenten die met bedrijventerreinen aan elkaar grenzen, met elkaar gaan nadenken en overleggen om niet steeds het wiel te hoeven uitvinden en onderlinge concurrentie te voorkomen.

Het CDA vindt het stuk een goede bouwsteen voor de ruimtelijke economische opgave van Flevoland. Het geeft inzicht in de onderlinge verhoudingen tussen gemeenten met hun werklocaties. Door een goede invulling van de regierol van de provincie ontstaat de kans voor Flevoland om zich goed te profileren. Vanuit de regierol en de monitoring kan er goed gestuurd worden op het voorziene planningsoverschot. Beantwoording van de vragen: Vraag 1: Het onderzoek onderstreept het belang om goed te blijven monitoren en sturen op de onderlinge samenhang. Graag meer toelichting over de in het stuk genoemde percentages van 80-90% en de relatie ervan tot de planning van bedrijventerreinen en de werkgelegenheidsontwikkeling. Vraag 2: De regierol zal verder uitgewerkt moeten worden. Kan de SER-ladder daar een rol in gaan vervullen? Kunnen de economische partners meer nadrukkelijk aanhaken? Vraag 3: Welke effecten kunnen er door de informele werklocaties ontstaan op de formele werklocaties? Met vraag 4 kan de partij instemmen. Ten slotte denkt de partij dat er in Flevoland nog preventief gestuurd kan worden op verloedering; hiervoor kan parkmanagement een goed middel zijn.

Volgens de VVD is het een gedegen analyse en zij vindt het verstandig dat de SER-ladder ook toegepast wordt bij nieuwe locaties. Zou er niet wat meer afstemming moeten plaatsvinden met gemeenten over de informele werklocaties om de ontwikkelingen te versterken? Wat is de rol van de provincie bij een herstructureringsfonds en parkmanagement? Welke economische partners kunnen bij de uitvoering ervan een rol spelen? De partij vindt het belangrijk dat de portefeuillehouder Ruimte bij het overleg aanwezig is. De vragen uit de notitie beantwoordt zij bevestigend.

De PvdD vraagt aandacht voor groene bedrijventerreinen. Dit concept gaat verder dan duurzame bedrijventerreinen. Het vergroot de aantrekkelijkheid en heeft een positieve invloed op de maatschappelijke uitstraling.

50PLUS wil de achterstand in onderhoud van bedrijfsterreinen in bepaalde oudere gemeenten aanpakken. De beleidsopzet is ruimschoots voldoende, maar de provincie moet er wel voor waken dat de vrijheden van de gemeenten niet te ver beperkt worden.

D66 vindt het een mooi stuk en kan alle vragen positief beantwoorden. Het stuk kan wat de partij betreft zo snel mogelijk ter inzage gelegd worden.

De ChristenUnie kan zich vinden in de positieve woorden van de voorgaande fracties en kan instemmen met de vragen. Wel vraagt zij zich af wat men met het onderzoek naar informele werklocaties wil bereiken. Bij nieuwe terreinen valt de meeste winst te behalen met duurzame energie. Dat gaat goed samen met de economische component en levert aantrekkelijkere bedrijfsterreinen op.

Gedeputeerde Bliek zal de brede ondersteuning en de uitgesproken complimenten doorgeven aan portefeuillehouder Greiner. De ruimte voor het TM-scenario is positief voor Flevoland; het betekent niet



dat Flevoland de beperkingen krijgt die op het oude land nodig zijn. Er moet inderdaad met verstand gewerkt worden en daarbij is de regierol van de provincie erg belangrijk. Een goed beheer van de grondvoorraad is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. De provincie zal kaders aangeven waarbinnen de ontwikkeling in een gemeente kan plaatsvinden. De regie van de provincie is ook bedoeld om de afstemming tussen gemeenten onderling tot stand te laten komen, hoewel concurrentie niet te voorkomen is. De aanpak van bestaande bedrijventerreinen wordt ook in groter verband besproken (MRA), maar is een taak van de gemeenten. De provincie heeft het kleinste herstructureringsbudget gekregen, omdat er bijna geen hectares zijn die aan de criteria voor herstructurering en revitalisering voldoen. Dat is ook de reden dat er geen provinciaal herstructureringsfonds komt. De SER-ladder komt ook in de Rijksstructuurvisie en alle provincies hebben ingestemd met opname ervan in hun eigen Structuurvisie. Het is goed dat er in Flevoland geen overmaat aan bedrijventerreinen is, maar er moet wel rekening worden gehouden met ontwikkelingen in de toekomst. En die verschillen per gemeente. Het onderzoek naar informele werklocaties valt niet echt onder de regierol, maar omdat alle gemeenten er in meer of mindere mate mee worstelen wordt er een gezamenlijk onderzoek gedaan. De (duurzame) ontwikkeling van bedrijventerreinen is allereerst een opgave van lokaal niveau, evenals de vormgeving van de rol van het OV. Ook de uitvoering ligt in handen van de gemeenten en die gebruiken daarbij hun partners. De provincie neemt de regie, afstemming en monitoring op zich. Het percentage 80-90% is de arbeidsratio. Op de relatie tot de planning van bedrijventerreinen en de werkgelegenheidsontwikkeling zal de gedeputeerde later terugkomen. De suggestie van groene bedrijventerreinen is interessant en mogelijk willen sommige gemeenten dit als pilot uitvoeren.

Tweede termijn

De PvdA heeft zorgen over de SER-ladder: de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen gaat voor op de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen. Flevoland heeft juist vooral behoefte aan de ontwikkeling van nieuwe terreinen. Kan de SER-ladder daardoor tegen de provincie gaan werken, bijvoorbeeld op het gebied van geldstromen? Duurzaam is niet alleen groen. Volgens de PvdA gaat het om people, planet, profit. Ook de PvdA vindt dat duurzaam niet kostenverhogend moet zijn; zij vindt juist dat het winst op moet leveren. Dat kan overigens niet altijd, daar is de partij zich van bewust, maar in dat geval vindt zij dat de ondernemers moeten delen in de kosten van de verbetering. Een idee om over na te denken: een CO2-emissienorm of iets dergelijks voor bedrijventerreinen. De partij vindt de notitie inspraakrijp, maar overlegt nog met de fractie of de uitgangspunten nog een keer meegegeven moeten worden.

GroenLinks is blij, dat de partijen duurzaamheid belangrijk vinden. De partij vindt wel dat de provincie gemeenten er op moet wijzen dat herstructurering voor vernieuwing gaat. Het stuk vindt zij inspraakrijp. De SGP is van mening, dat partijen ook de kosten van de zeespiegelstijging mee moeten nemen als zij zeggen dat duurzaamheid niet kostenverhogend mag werken. Ook zij vindt het stuk inspraakrijp. De SP merkt op, dat in het stuk staat dat de GVV's aangescherpt moeten worden. Vermeld wordt onder andere de integrale aanpak van de herstructureringsopgave en kijkend naar de SER-ladder ontkom je daar niet aan. De provincie kan dan ook moeilijk tegen gemeenten zeggen dat ze het zelf uit moeten zoeken. Enkele OV-lijnen zijn nog steeds een provinciale taak.

De PvdD vindt groene bedrijventerreinen een investering in de toekomst. Bovendien worden de kosten weer terugverdiend, omdat de terreinen energiezuinig zijn.

De PVV vindt het overdreven om de zeespiegelstijging, CO2- en emissienormen te betrekken bij de werklocaties.

Gedeputeerde Bliek merkt op, dat de regie voeren op de planning van bedrijventerreinen soms ook 'nee zeggen' betekent. Monitoring, afstemming en overleg zijn daarbij belangrijk; de SER-ladder is één van de beschikbare instrumenten. Op dit moment is de werkgelegenheidsgraad 73% en de verwachting is dat dat in 2030 90% zal zijn. Samen met de planning werklocaties zal er een inhaalslag zijn. De SER-ladder is niet erg beperkend. Die zorgt er juist voor dat de overmaat eruit gaat, die op het oude land fors is. Alle GVV's zijn bekeken en met uitzondering van enkele punten heeft de provincie ermee ingestemd. De GVV's zijn de basis voor de Visie Werklocaties en voor de toekomstige aanpak. Het is mogelijk om een



herstructureringsfonds voor de hele provincie op te richten of de middelen die je ervoor krijgt te oormerken en ze in te zetten zodra er echt een herstructureringsopgave is.

Derde termijn

50PLUS geeft aan, dat Flevoland de mogelijkheid heeft om in het MKB bijzondere werklocaties te stimuleren.

De voorzitter constateert, dat de ontwerp-Structuurvisie inspraakrijp is. Hij stelt voor om voor de vaststelling van de Visie in de Staten de Visie nogmaals in een panoramasessie aan de orde te stellen.

De heer Van der Avoird vervangt mevrouw Bax (PvdD).

De heren Luijendijk en Pels vervangen de heren Van den Donk en (PvdA).

3. Vaststelling Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap

Aanwezig zijn:

De heer J.N.J. Appelman (voorzitter), mevrouw I. van Hooff (VVD), de heren J. Lodders (VVD), H.W.E. van Vliet (VVD), J. Luijendijk (PvdA), P.T.J. Pels (PvdA), en C.A. Jansen (PVV), mevrouw C.J. Schotman (CDA), de heren E.P. Vels (CDA), H. van Ravenzwaaij (SP), E.F. Kunst (D66), J.E. Geersing (ChristenUnie), S. Miske (GroenLinks), J. de Borst (SGP) en D. Rensema (50PLUS), de heer A.W.H.J. van der Avoird (PvdD), mevrouw M.J. Rottschäfer (PvdD) en de heer S. Jokhan (adjunct-griffier).

Ook aanwezig is:

Lid gedeputeerde Staten: mevrouw A.E. Blik-de Jong

Afwezig zijn:

Geen afmeldingen.

Eerste termijn

De ChristenUnie is positief omdat nu ook andere partijen dan de terreinbeherende organisaties kunnen worden gesubsidieerd en zij stemt in met de notitie.

De PvdD merkt op dat uit een rapport van Oranjewoud bleek, dat omzetting van landbouwgrond in natuur onvoordeliger is voor de overheid dan gewoon verwerven van natuur. Het gebruik van de subsidie uit hoofdstuk 4 is volgens de PvdD dan ook ongewenst. Tevens vraagt zij om een toelichting op de relatie met de brief van 20 oktober 2010.

Het CDA vraagt wanneer de subsidieregeling stopt.

De PVV vindt de omzetting van landbouwgrond in natuurgrond niet positief. Door het Rijk is alles omtrent de EHS stopgezet en de provincie moet daarin dezelfde afweging gaan maken.

De PvdA is wel blij dat er nog geïnvesteerd wordt in de EHS. Als andere partijen landbouwgrond om gaan zetten in natuur, hoe is dan de kwaliteit van die natuur gewaarborgd? Wat is het financiële kader van het subsidieplafond en hoe ziet de ambitiekaart eruit?

GroenLinks deelt de vraag van de PvdA naar kwaliteitscriteria bij het creëren van natuur. Zij is blij dat er nu subsidiemogelijkheden zijn voor niet-terreinbeherende organisaties om natuur te kunnen ontwikkelen en zij steunt het voorstel.

Gedeputeerde Blik geeft aan, dat het een voor alle provincies gelijklopende regeling is. In het Meerjarenprogramma Landelijk Gebied is opgenomen wanneer er geld voor is. In de brief van 20 oktober 2010 is aangegeven, dat het Ministerie verplichtingen die na die datum worden aangegaan, niet meer na zal komen. Als er een nieuw bestuursakkoord is, zal er mogelijk weer financiële ruimte zijn. Na 20 oktober 2010 zijn er dan ook een aantal regelingen uit het Meerjarenprogramma Landelijk Gebied vastgesteld met een subsidieplafond van nul. De omzetting van landbouwgrond in natuur gebeurt vooral op het oude land en vrijwel niet in Flevoland. In geval van een aanvraag tot omzetting moet er een volwaardig plan



ingediend worden. Dat wordt door de AID aan allerlei kwaliteitscriteria getoetst. De ambitiekaart is bij de vorige subsidieregeling vastgesteld en digitaal terug te vinden.

Tweede termijn

De PvdA had graag vooraf vernomen dat het subsidieplafond nul was. Gedeputeerde Blijk reageert, dat het de bedoeling was dat de oude Staten dit nog hadden vastgesteld. Een eventuele volgende keer zal daar zeker opgelet worden.

De voorzitter constateert dat de regeling vanavond als hamerstuk in de Staten geagendeerd kan worden. Hij sluit de vergadering om 18.05 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 18 mei 2011,

de griffier,

de voorzitter,